

El Certificat ESG

Vivim en un món complex on la justícia local i global és insuficient. Ens trobem en la fase de financerització de l'economia capitalista, que pressiona per convertir vides i medi ambient en actius financers. Aquesta és una tendència subjacent de liberalització dels mercats financers que es produeix des de l'abandonament dels acords de Bretton Woods, a principis dels 70s.

En la fase que ens trobem, el canvi climàtic i les polítiques desigualitàries i autoritàries en el període post-crisi estan generant una presa de consciència generalitzada, nova i radical. Aquesta consciència es rebel·la contra els interessos curt-terministes i minoritaris i aspira a reduir la desigualtat i salvar el planeta. Tanmateix, perquè aquest objectiu es materialitzi s'ha de fomentar la inversió responsable en projectes que contemplen les necessitats reals de les societats en general i la sostenibilitat econòmica, social i mediambiental, tant a nivell local com global.

El Certificat ESG: una eina, no un fi!

Des d'aquesta perspectiva Ekona aposta per donar suport a projectes responsables mitjançant un nou instrument financer, el "Certificat d'Inversions Responsables", basat en criteris ESG (en anglès: Environmental, Social, Governance), que permet canalitzar fons creixents cap a projectes responsables, tot empenyent cap a una transició democràtica i ecològica cap a un món més just i sostenible localment i global.

Ekona, conjuntament amb Novact i Coodin, són els impulsors del Certificat i participen totes del mateix objectiu: contribuir a canalitzar recursos cap a aquelles empreses i projectes que s'enfrontin als reptes de la desigualtat i la crisi climàtica, per promoure una economia més justa i sostenible. El certificat és un vehicle útil, pràctic i fàcil d'usar per tal agenda. L'experiència acumulada d'Ekona, Novact i Coodin garanteixen que això es porti a terme a través del treball rigorós i basat en el coneixement de la matèria. Tanmateix, el sistema de certificació sobrepassa la mecànica financera i aspira a construir cohesió social i comunitat.

En definitiva, una estructura i uns objectius pensats perquè poc a poc l'economia catalana, i de l'Estat i d'Europa, s'enfoquin a les necessitats de transformació més enllà de les pulsions del curt termini. De fet Catalunya necessita una estratègia per transformar la seva matriu energètica i productiva si vol enfrontar la crisi climàtica i la futura escassetat de combustibles fòssils. També seria molt convenient que s'abordés el problema de la desigualtat i la pobresa, garantint que tothom gaudeix de la renda suficient per viure, i que hi ha feines suficients en sectors que contribueixen al conjunt de la societat per a aquells que vulguin treballar. El sistema de certificació pretén contribuir a moure'ns en aquesta direcció.

Importància creixent dels criteris ESG

De fet, el paisatge de la inversió responsable està canviant. Els termes inversió socialment responsable (ISR), inversió d'impacte (II) o inversió amb criteris ambiental, social i de governança (ESG) - tots coneguts com a 'inversió responsable' - formen ja part del vocabulari habitual dels inversors públics i privats. Abans caracteritzada per l'exclusió de certs tipus d'inversions, ara la inversió responsable té més i més en compte factors positius ambientals, socials i de governança a l'hora de decidir com i on invertir. La importància creixent d'aquests nous criteris és fa palesa a molts nivells institucionals: p.e. la Organització Internacional per la Inversió Sostenible va realitzar un informe el 2018 analitzant la situació del mercat de les inversions sostenibles; la International Finance Corporation, entitat pertanyent al grup del Banc Mundial ha realitzat també un informe sobre els Principis per la Gestió amb Impacte; la Unió Europea està desenvolupant un Pla d'Acció per a les Finances Sostenibles. Fins i tot Londres, la ciutat de les finances, ha creat l'Impact Investment Institute. En tots els casos els criteris ESG apareixen com a indicadors diferencials crucials.

Sabent que el mercat de les inversions sostenibles a nivell global és d'una mida de diversos trilions de dòlars en l'actualitat i amb creixements anuals del 15%, i sabent també que en totes les regions del món les inversions responsables suposen una part important dels fons gestionats de manera professional - anant des del 18% del Japó fins el 63% d'Austràlia/Nova Zelanda -, les inversions sostenibles o responsables constitueixen doncs una força creixent en els mercats financers mundials i la importància d'orientar-les correctament és cabdal. A l'Estat espanyol i a

Catalunya, l'estudi del 2018 d'Eurosif anomenat "Estudi Europeu sobre ISR 2018", indica igualment que "[E]l mercat espanyol d'inversions sostenibles i responsables es troba en un punt d'inflexió, i els filtratges basats en exclusions i normes han canviat per altres estratègies més avançades com la Best-in-Class i la integració ESG. Sembla que el mercat d'inversions sostenibles i responsables a Espanya està a l'alba d'una nova etapa de creixement de qualitat, recolzada en iniciatives internacionals, administracions i la destacada exigència per part dels inversors".

Tanmateix aquest és un sector jove que si no es desenvolupa amb les suficients salvaguardes pot acabar suposant un mecanisme discriminatori envers a petites i mitjanes empreses i un mecanisme no suficientment veraç davant de l'opinió pública. De fet la majoria de les agències de qualificació de la responsabilitat de les empreses tenen problemes de disseny alhora de certificar objectivament a totes les empreses independentment de la seva dimensió i no estan dotades de mecanismes de gestió de potencials conflictes d'interés. La majoria de les qualificacions es fan a partir d'informació que les empreses han decidit publicar a internet o són realitzades per entitats properes a grans bancs que ofereixen serveis de finançament a aquestes mateixes empreses, sense que hi hagi un sistema de certificació establert externament que aquests bancs hagin d'aplicar. Cal doncs un sistema que permeti avaluar el grau de compliment de les empreses amb els reptes de responsabilitat de la nostra època.

El Certificat d'Inversions Responsables

El Certificat ESG d'Inversions Responsables neix precisament de la necessitat de respondre al doble objectiu de:

- Anticipar els reptes de la nova economia socialment responsable que permeti la generació d'ocupació estable i de qualitat
- Incorporar els principis de responsabilitat ambiental, social i de bon govern (ESG) com a generadors de valor i elements de canvi del sistema econòmic actual.

Es tracta de crear un nou sistema de certificació creïble i objectiu per a empreses que permeti avaluar-ne el grau de responsabilitat, així com fer-ne un seguiment en el temps. Si bé es proposa desenvolupar el certificat en l'àmbit de Catalunya, en el mitjà termini es considerarà estendre a tot l'Estat espanyol, així com a diverses regions europees on pugui sorgir-hi interès.

La incorporació dels criteris ESG en l'anàlisi de riscos financers és el mètode de responsabilitat en la gestió i la inversió que més creix en els darrers anys a nivell global. Aquest sistema pretén canviar el paradigma dels balanços financers de les empreses fent que aquests incorporin mètriques que van més enllà de les valoracions monetàries. Així mateix, un dels impactes que es pretén generar també és un canvi gradual en la governança de les empreses alhora de fixar prioritats.

Com funciona?

El Certificat ESG està format per un conjunt d'indicadors. El ràtings de qualitat s'expressa amb una lletra (de la A a la D) i un signe (+ o -) per afegir-hi matisos. El conjunt d'indicadors ESG té associat un sistema d'avaluació i control que permet millorar de manera constant l'estandardització en relació amb l'economia catalana i que pot modificar a mig termini el nivell d'exigència ESG a les empreses.

Per a poder fer tot el procés, el Certificat compta amb:

- una **Agència ESG**, que crea, desenvolupa i actualitza els indicadors del certificat respecte al teixit econòmic; aquesta agència té la forma de cooperativa, que compta amb els socis i amb un Consell Assessor (CA) constituït per particulars i entitats jurídiques de l'àmbit públic i privat que aporten la seva expertesa al projecte.

- unes **Agències Certificadores** que certifiquen les empreses d'acord amb el mètode i criteris impulsats per l'Agència ESG.

Per més informació, no dubteu a contactar-nos, a info@ekona.cc